

Υπόθεση C-351/24

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

15 Μαΐου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Veszprémi Törvényszék (Ουγγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

29 Απριλίου 2024

Προσφεύγουσα:

C/C Vámügynöki Kft.

Καθής:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Veszprémi Törvényszék (γενικό δικαστήριο Veszprém, Ουγγαρία)

[παραλειπόμενα]

Στην ένδικη προσφυγή που άσκησε η **C/C Vámügynöki Kft.** ([παραλειπόμενα] Zalaegerszeg, Ουγγαρία [παραλειπόμενα]), προσφεύγουσα, κατά της **Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága** (διεύθυνσης προσφυγών της εθνικής φορολογικής και τελωνειακής αρχής, Ουγγαρία) ([παραλειπόμενα] Βουδαπέστη, Ουγγαρία [παραλειπόμενα]), καθής, μετά την απόρριψη της αίτησής της περί διαγραφής δασμών [παραλειπόμενα], το Veszprémi Törvényszék (γενικό δικαστήριο Veszprém, Ουγγαρία) εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Το αιτούν δικαστήριο [παραλειπόμενα] υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

- Έχει το άρθρο 119, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (στο εξής: τελωνειακός κώδικας), την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική πρακτική κατά την οποία πιστοποιητικό καταγωγής κρίνεται ανακριβές χωρίς να κινηθεί η

διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 32 του προσαρτήματος I της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (στο εξής: σύμβαση);

[παραλειπόμενα] [ζητήματα εθνικού δικονομικού δικαίου]

Σκεπτικό

Τα πραγματικά περιστατικά

Η προσφεύγουσα, ενεργώντας ως έμμεσος τελωνειακός αντιπρόσωπος της Best-Epil Kft. (εισαγωγέα), ζήτησε από την Nemzeti Adó- és Vámhivatal Csongrád-Csanád Vármegyeyi Adó- és Vámigazgatósága (περιφερειακή διεύθυνση της φορολογικής και τελωνειακής αρχής Csongrád-Csanád, η οποία υπάγεται στην εθνική φορολογική και τελωνειακή αρχή, Ουγγαρία, στο εξής: πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή) τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πλειόνων οπωροκηπευτικών σε είκοσι περιπτώσεις στο διάστημα από τις 17 Δεκεμβρίου 2021 έως τις 26 Φεβρουαρίου 2022. Γενικά, τα εμπορεύματα αποστέλλονταν από την Αλβανία, το Κόσοβο ή την Τουρκία, με ένδειξη καταγωγής την Αλβανία ή την Τουρκία. Κατά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, στη θέση 36 της τελωνειακής διασάφησης, αναγράφηκε ο κωδικός προτίμησης 300 και, βάσει των προσαρτηθέντων πιστοποιητικών καταγωγής, η προσφεύγουσα ζήτησε τον καθορισμό των δασμών σύμφωνα με την προτιμησιακή μεταχείριση. Στις τρεις επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση περιπτώσεις, τα ναπιά προϊόντα (μανταρίνια) που εστάλησαν από το Κόσοβο με πιστοποίηση τουρκικής καταγωγής, βάσει των εγγράφων καταγωγής EUR.1 με αριθμούς A0104738, A0104737 και A0104736, τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία στις 26 Φεβρουαρίου 2022 [παραλειπόμενα], στις 22 Φεβρουαρίου 2022 [παραλειπόμενα] και στις 3 Φεβρουαρίου 2022 [παραλειπόμενα], αντιστοίχως.

Μετά τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, στις 5 Μαΐου 2023 η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή διέταξε τη διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχου κατά τη διάρκεια του οποίου διαπίστωσε ότι το πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 που είχε εκδώσει η τελωνειακή αρχή του Κοσόβου δεν ήταν σύμφωνο προς το περιεχόμενο της ανακοίνωσης 2021/C 418/12 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης (στο εξής: ανακοίνωση της Επιτροπής), δεδομένου επίσης ότι το προτιμησιακό καθεστώς δεν μπορεί να χορηγηθεί για τα γεωργικά προϊόντα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Κοσόβου και της Τουρκίας και ότι οι τελωνειακές αρχές του Κοσόβου δεν μπορούσαν επίσης να χορηγήσουν τέτοιο πιστοποιητικό. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, με αποφάσεις της 16ης Αυγούστου 2023, η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή προσδιόρισε πρόσθετους δασμούς συνολικού ύψους 2 580 000

ουγγρικών φιορινιών (στο εξής: HUF) [παραλειπόμενα] και ζήτησε την καταβολή των εν λόγω δασμών από την προσφεύγουσα.

Στις 18 Αυγούστου 2023 η προσφεύγουσα υπέβαλε στην πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή αίτηση διαγραφής των δασμών βάσει του άρθρου 116, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του τελωνειακού κώδικα. Με την αίτησή της η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, και ειδικότερα ότι, δεδομένου ότι το σφάλμα στο πιστοποιητικό καταγωγής EUR.1 που εκδόθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης οφειλόταν στο σφάλμα της τελωνειακής αρχής, δεν πρέπει να διενεργηθεί ο έλεγχος που προβλέπεται στο άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα σχετικά με το αν η προσφεύγουσα γνώριζε το σφάλμα.

Απόφαση της καθής

Η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας [παραλειπόμενα]. Η καθής, η οποία επιλήφθηκε της διοικητικής προσφυγής που άσκησε η προσφεύγουσα, επικύρωσε την απόφαση της πρωτοβάθμιας τελωνειακής αρχής [παραλειπόμενα].

Με την αιτιολογία της απόφασής της, η καθής παρέπεμψε στο άρθρο 116, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του τελωνειακού κώδικα καθώς και στις διατάξεις του άρθρου 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', και παράγραφος 3, του ίδιου κώδικα. Συναφώς, η καθής εξέθεσε ότι το πιστοποιητικό καταγωγής δεν εκδόθηκε στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας του άρθρου 31 του προσαρτήματος I της σύμβασης και, επομένως, δεν έχει εφαρμογή η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, καθώς και ότι, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κώδικα, έπρεπε να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα μπορούσε ευλόγως να αντιληφθεί το σφάλμα της τελωνειακής αρχής. Η καθής επισήμανε επίσης ότι, κατά την απόφαση αριθ. 2/2022 του Κίγια (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ουγγαρία), που εκδόθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας ενοποίησης της νομολογίας στον τομέα του διοικητικού δικαίου, η δυνατότητα εντοπισμού του σφάλματος δεν μπορεί να αποκλειστεί για τον λόγο ότι η ίδια η προσφεύγουσα είχε επίσης διαπράξει σφάλμα.

Με την απόφασή της, η καθής διαπίστωσε ότι, μολονότι η τελωνειακή αρχή του Κοσόβου είχε διαπράξει σφάλμα, η προσφεύγουσα μπορούσε ευλόγως να το έχει αντιληφθεί, δεδομένου ότι ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στον τελωνειακό τομέα, διαθέτει τις αναγκαίες τελωνειακές άδειες και τις κατάλληλες ειδικευμένες γνώσεις καθώς και πείρα σε ζητήματα θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία. Η προσφεύγουσα όφειλε να γνωρίζει τους κανόνες σχετικά με την προτιμησιακή μεταχείριση, τη νομοθεσία και τις συμβάσεις σχετικά με τους δασμούς καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής και, επομένως, έπρεπε να έχει αντιληφθεί ότι τα εκδοθέντα πιστοποιητικά κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 ήταν ανακριβή. Κατά την καθής, το σφάλμα στα πιστοποιητικά EUR.1 που εξέδωσε η τελωνειακή

αρχή του Κοσόβου ήταν τέτοιας φύσης ώστε μπορούσε να διαπιστωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας από τα έγγραφα και να γίνει ευλόγως αντιληπτό από την προσφεύγουσα.

Επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

Το αίτημα της προσφεύγουσας

Η προσφεύγουσα άσκησε ένδικη προσφυγή κατά της απόφασης της καθής με την οποία ζητεί να ακυρωθεί η εν λόγω απόφαση, όπως και η απόφαση της πρωτοβάθμιας τελωνειακής αρχής, και να διαταχθεί η πρωτοβάθμια τελωνειακή αρχή να εξετάσει εκ νέου την υπόθεση. Σε σχέση με την παράβαση του νόμου, η προσφεύγουσα εκθέτει με το δικόγραφο της προσφυγής της ότι, κατά το άρθρο 116, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του τελωνειακού κώδικα, το σφάλμα των αρμόδιων αρχών δικαιολογεί την επιστροφή ή τη διαγραφή των ποσών των εισαγωγικών δασμών. Κατά το άρθρο 119, παράγραφοι 1 και 3, του τελωνειακού κώδικα, όταν παρέχεται η προτιμησιακή μεταχείριση βάσει συστήματος διοικητικής συνεργασίας, εάν το πιστοποιητικό που εκδόθηκε από την αρχή χώρας ή εδάφους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης είναι ανακριβές, θεωρείται ότι το σχετικό σφάλμα δεν συνιστά σφάλμα το οποίο η προσφεύγουσα μπορούσε να αντιληφθεί, για τους σκοπούς του άρθρου 119, παράγραφος 1, στοιχείο α'.

Η προσφεύγουσα υπενθύμισε ότι, στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 31 του προσαρτήματος I της σύμβασης, οι αρχές δεσμεύονται να διαβιβάζουν υποδείγματα των αποτυπωμάτων των σφραγίδων και τη διεύθυνση για κοινοποιήσεις. Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι οι τελωνειακές αρχές του Κοσόβου χρησιμοποίησαν το συγκεκριμένο υπόδειγμα αποτυπώματος σφραγίδας για τη χορήγηση πιστοποιητικού κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 υποδηλώνει την ύπαρξη της διοικητικής συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα. Εάν γινόταν δεκτή η επιχειρηματολογία της καθής, το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα δεν θα είχε λόγο ύπαρξης, η δε εφαρμογή του θα ήταν αδύνατη, δεδομένου ότι οι διατάξεις του άρθρου 31 του προσαρτήματος I της σύμβασης θα το καθιστούσαν άνευ αντικειμένου. Η καθής όφειλε να εφαρμόσει τη διαδικασία ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης και να ζητήσει από την τελωνειακή αρχή του Κοσόβου να ελέγξει την ακρίβεια του πιστοποιητικού καταγωγής. Η προσφεύγουσα θεώρησε καλόπιστα ότι η τελωνειακή αρχή που βρίσκεται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, ως συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση, είχε χορηγήσει το πιστοποιητικό καταγωγής εφαρμόζοντας ορθά τη σύμβαση και τα προσαρτήματά της.

Η αντίκρουση της καθής

Με το υπόμνημα αντικρούσεως, η καθής ζήτησε να απορριφθεί η προσφυγή. Επί της ουσίας, η καθής υποστήριξε ότι η τελωνειακή αρχή της χώρας εξαγωγής

(Κόσοβο) δεν μπορούσε να πιστοποιήσει νομίμως, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής και της σύμβασης, τον τόπο προτιμησιακής καταγωγής των εμπορευμάτων (Τουρκία). Λαμβανομένου επίσης υπόψη ότι το προμνησθέν σφάλμα προέκυπτε από το ίδιο το πιστοποιητικό καταγωγής, δεν ήταν αναγκαίο η καθής να θέσει στην τελωνειακή αρχή του κράτους εξαγωγής ζήτημα γνησιότητας του εγγράφου, δεδομένου ότι η σύμβαση δεν προβλέπει τέτοια υποχρέωση συναφώς. Η καθής δεν δέχεται ότι το γεγονός ότι η τελωνειακή αρχή χορήγησε το πιστοποιητικό EUR.1 κάνοντας χρήση του υποδείγματος αποτυπώματος σφραγίδας θα πρέπει να θεωρηθεί ως διοικητική συνεργασία. Κατ' αυτήν, το άρθρο 31 του προσαρτήματος I της σύμβασης δεν περιέχει κανέναν κανόνα συναφώς και δεν πρέπει να ερμηνευθεί διασταλτικώς.

Η τελωνειακή αρχή του Κοσόβου δεν μπορούσε να πιστοποιήσει την τουρκική προτιμησιακή καταγωγή. Ο έλεγχος που μνημονεύεται στο άρθρο 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης μπορεί να διενεργείται όταν η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής έχει εύλογες αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα του εγγράφου· εντούτοις, η καθής δεν είχε τέτοιες αμφιβολίες όταν ενήργησε, καθότι το σφάλμα που περιείχαν τα έγγραφα και το γεγονός ότι τα έγγραφα δεν ήταν κατάλληλα για την πιστοποίηση του τόπου καταγωγής μπορούσαν να διαπιστωθούν πέραν πάσης αμφιβολίας και, επομένως, δεν συνέτρεχε λόγος εφαρμογής της διαδικασίας ελέγχου του πιστοποιητικού καταγωγής.

Η καθής επισήμανε ότι η επιστροφή των δασμών λόγω σφάλματος της τελωνειακής αρχής, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 116, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του τελωνειακού κώδικα, θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνον εάν, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε ευλόγως να αντιληφθεί το σφάλμα. Λαμβανομένης υπόψη της επαρκούς εμπειρογνωμοσύνης και πείρας της στον τελωνειακό τομέα, η προσφεύγουσα όφειλε να έχει ευλόγως αντιληφθεί το σφάλμα, δεδομένου ότι αντικατοπτρίζεται στα έγγραφα. Δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, το πρόσωπο που υποβάλλει τελωνειακή διασάφηση είναι υπεύθυνο για τη γνησιότητα, την ακρίβεια και την ισχύ κάθε εγγράφου που συνοδεύει την εν λόγω διασάφηση.

Η καθής ισχυρίστηκε επίσης ότι, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα, η καλή πίστη της προσφεύγουσας πρέπει να εξεταστεί χωριστά και, επομένως, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ενέργησε με καλή πίστη δεν αποκλείει να μπορούσε ευλόγως να έχει αντιληφθεί το σφάλμα της τελωνειακής αρχής.

Το δίκαιο της Ένωσης

Άρθρο 116 του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (στο εξής: τελωνειακός κώδικας)

«1. Με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στο παρόν τμήμα, τα ποσά των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών επιστρέφονται ή διαγράφονται για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:

- α) ποσά επιπλέον του καταβλητέου εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού,
- β) ελαττωματικά εμπορεύματα ή εμπορεύματα που δεν πληρούν τους όρους της σύμβασης,
- γ) σφάλμα των αρμόδιων αρχών,
- δ) δίκαιη μεταχείριση.

[...].»

Άρθρο 119 του τελωνειακού κώδικα

«1. Το ποσό εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού επιστρέφεται ή διαγράφεται σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 116 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και στα άρθρα 117, 118 και 120, εάν, λόγω σφάλματος των αρμόδιων αρχών, το ποσό που αντιστοιχούσε στην αρχικώς γνωστοποιηθείσα τελωνειακή οφειλή ήταν μικρότερο του καταβλητέου ποσού, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο οφειλέτης δεν μπορούσε ευλόγως να αντιληφθεί το σφάλμα αυτό, και
- β) ο οφειλέτης ενήργησε με καλή πίστη. [...]

3. Όταν η προτιμησιακή μεταχείριση των εμπορευμάτων παρέχεται βάσει συστήματος διοικητικής συνεργασίας στο οποίο συμμετέχουν οι αρχές χώρας ή εδάφους που δεν αποτελεί τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, η χορήγηση πιστοποιητικού από τις εν λόγω αρχές, εφόσον αυτό αποδειχθεί λανθασμένο, συνιστά σφάλμα το οποίο δεν θα μπορούσε ευλόγως να έχει γίνει αντιληπτό κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο α).

Η έκδοση ανακριβούς πιστοποιητικού, ωστόσο, δεν συνιστά σφάλμα αν το πιστοποιητικό βασίζεται σε ανακριβή έκθεση των γεγονότων εκ μέρους του εξαγωγέα, εκτός αν είναι προφανές ότι οι αρμόδιες για την έκδοσή του αρχές γνώριζαν ή θα έπρεπε ευλόγως να γνωρίζουν ότι τα εμπορεύματα δεν πληρούσαν τους απαιτούμενους όρους για να επωφεληθούν προτιμησιακής μεταχείρισης.

[...].»

Άρθρο 64 του τελωνειακού κώδικα

«[...]

2. Στην περίπτωση εμπορευμάτων στα οποία εφαρμόζονται προτιμησιακά μέτρα που περιέχονται σε συμφωνίες που συνήψε η Ένωση με ορισμένες χώρες ή εδάφη εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης ή ομάδες χωρών ή εδαφών, οι κανόνες προτιμησιακής καταγωγής θεσπίζονται με τις εν λόγω συμφωνίες.

[...]]».

Άρθρο 15 του προσαρτήματος I της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (στο εξής: σύμβαση)

«1. Τα προϊόντα καταγωγής ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη υπάγονται, κατά την εισαγωγή τους στην επικράτεια άλλου συμβαλλόμενου μέρους, στις διατάξεις της συναφούς συμφωνίας, εφόσον προσκομισθεί ένα από τα ακόλουθα πιστοποιητικά καταγωγής:

α) πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1, υπόδειγμα του οποίου παρατίθεται στο παράρτημα IIIα·

β) πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR-MED, υπόδειγμα του οποίου παρατίθεται στο παράρτημα IIIβ·

γ) στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1, δήλωση που αποκαλείται στη συνέχεια “δήλωση καταγωγής” ή “δήλωση καταγωγής EUR-MED”, την οποία περιλαμβάνει ο εξαγωγέας στο τιμολόγιο, στο δελτίο παράδοσης ή σε κάθε άλλο εμπορικό έγγραφο που περιγράφει τα σχετικά προϊόντα με επαρκείς λεπτομέρειες, ώστε να είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητάς τους· το κείμενο των δηλώσεων καταγωγής παρατίθεται στα παραρτήματα IV α και β.

[...]]».

Άρθρο 31 του προσαρτήματος I της σύμβασης (Διοικητική συνεργασία)

«1. Οι τελωνειακές αρχές των συμβαλλομένων μερών κοινοποιούν αμοιβαία, μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα υποδείγματα των αποτυπωμάτων των σφραγίδων που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες τους για την έκδοση των πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 και EUR-MED καθώς και τις διευθύνσεις των τελωνειακών αρχών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των εν λόγω πιστοποιητικών, των δηλώσεων καταγωγής και των δηλώσεων καταγωγής EUR-MED.

2. Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή, μέσω των αρμοδίων

τελωνειακών υπηρεσιών, για τον έλεγχο της γνησιότητας των πιστοποιητικών κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1 και EUR-MED, των δηλώσεων καταγωγής και των δηλώσεων καταγωγής EUR-MED, και της ακρίβειας των πληροφοριών που περιέχονται στα έγγραφα αυτά.»

Άρθρο 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης (Έλεγχος των πιστοποιητικών καταγωγής)

«1. Ο μεταγενέστερος έλεγχος των πιστοποιητικών καταγωγής πραγματοποιείται δειγματοληπτικά ή κάθε φορά που οι τελωνειακές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής έχουν εύλογες αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα τέτοιων εγγράφων, ως προς το χαρακτήρα καταγωγής των σχετικών προϊόντων ή την τήρηση των λοιπών προϋποθέσεων της παρούσας σύμβασης.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, οι τελωνειακές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής επιστρέφουν το πιστοποιητικό κυκλοφορίας EUR.1 ή EUR-MED, και το τιμολόγιο, αν έχει υποβληθεί, τη δήλωση καταγωγής ή τη δήλωση καταγωγής EUR-MED ή αντίγραφο των εν λόγω εγγράφων στις τελωνειακές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής, αναφέροντας, όπου κρίνεται σκόπιμο, τους λόγους που δικαιολογούν τον έλεγχο. Προς επίρρωση του αιτήματος για έλεγχο, παρέχουν όλα τα έγγραφα και όλες τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρώσει και τα οποία υποδεικνύουν ότι οι πληροφορίες που αναγράφονται στο πιστοποιητικό καταγωγής είναι ανακριβείς.

3. Ο έλεγχος διενεργείται από τις τελωνειακές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής. Για τον σκοπό αυτό, οι εν λόγω αρχές έχουν το δικαίωμα να ζητούν την προσκόμιση κάθε αποδεικτικού στοιχείου και να διενεργούν ελέγχους των λογιστικών βιβλίων του εξαγωγέα καθώς και οποιονδήποτε άλλον έλεγχο κρίνουν αναγκαίο.

[...].»

Ανακοίνωση 2021/C 418/12 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής ή των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σώρευση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της παρούσας σύμβασης (στο εξής: ανακοίνωση της Επιτροπής)

«Υπενθυμίζεται ότι η διαγώνια σώρευση μπορεί να εφαρμοστεί μόνον εάν τα μέρη τελικής παραγωγής και τελικού προορισμού έχουν συνάψει συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών, που περιέχουν πανομοιότυπους κανόνες καταγωγής, με όλα τα μέρη που συμμετέχουν στην απόκτηση του χαρακτήρα καταγωγής, δηλαδή με όλα τα μέρη από τα οποία κατάγονται οι χρησιμοποιούμενες ύλες. Ύλες που κατάγονται από μέρος που δεν έχει συνάψει συμφωνία με τα μέρη τελικής παραγωγής και/ή τελικού προορισμού αντιμετωπίζονται ως μη καταγόμενες. Συγκεκριμένα παραδείγματα παρατίθενται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις σχετικά με τα πανευρωμεσογειακά πρωτόκολλα για τους κανόνες καταγωγής.

[...]

Οι ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στον πίνακα 3 αφορούν την ημερομηνία εφαρμογής των πρωτοκόλλων για τους κανόνες καταγωγής που προβλέπουν διαγώνια σόρευση τα οποία επισυνάπτονται στις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ, της Τουρκίας και των συμμετεχόντων στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης της ΕΕ. Κάθε φορά που γίνεται αναφορά στη σύμβαση σε συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών που έχει συναφθεί μεταξύ των μερών στον εν λόγω πίνακα, προστίθεται στον πίνακα 2 ημερομηνία της οποίας προηγείται η ένδειξη “(C)”.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι ύλες καταγωγής Τουρκίας που καλύπτονται από την τελωνειακή ένωση ΕΕ-Τουρκίας μπορούν να ενσωματωθούν ως καταγόμενες ύλες για τους σκοπούς της διαγώνιας σόρευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών που συμμετέχουν στη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης, με τις οποίες ισχύει πρωτόκολλο καταγωγής.

[...]

[...] Είναι δυνατή η διαγώνια σόρευση μεταξύ της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Κοσόβου, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας. Βλ., ωστόσο, τον πίνακα 3 για τη δυνατότητα διαγώνιας σόρευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Κοσόβου, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας.

[...].»

Για τα εμπορεύματα τα οποία υπάγονται στην τελωνειακή ένωση ΕΕ-Τουρκίας, η ημερομηνία εφαρμογής είναι η 27η Ιουλίου 2006, ημερομηνία η οποία δεν εφαρμόζεται για τα γεωργικά προϊόντα και τα προϊόντα άνθρακα και χάλυβα. Η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής μεταξύ της Τουρκίας και του Κοσόβου είναι η 1η Σεπτεμβρίου 2019.

Σκεπτικό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Στην υπό κρίση υπόθεση, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η καθής, ως τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής, δύναται να συμπεράνει, όσον αφορά το πιστοποιητικό καταγωγής που χορηγήθηκε δυνάμει του άρθρου 15 του προσαρτήματος I της σύμβασης, ότι η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής χορήγησε το πιστοποιητικό καταγωγής κατά παράβαση των κανόνων της σύμβασης ή αν πρέπει να εφαρμόσει προηγουμένως τη διαδικασία ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης.

Το αιτούν δικαστήριο δεν εντόπισε στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καμία υπόθεση σχετική με την ερμηνεία του άρθρου 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα.

Το υποβαλλόμενο ερώτημα είναι λυσιτελές για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς διότι, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, η απαλλαγή της ευθύνης της προσφεύγουσας, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα βασίζεται αποκλειστικά και μόνον στη χορήγηση ανακριβούς πιστοποιητικού στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας. Εντούτοις, τα πιστοποιητικά καταγωγής δεν εκδίδονται κανονικά στο πλαίσιο της προβλεπόμενης στον τίτλο VI της σύμβασης διοικητικής συνεργασίας, αλλά στο πλαίσιο των προβλεπόμενων στον τίτλο V διαδικασιών και, επομένως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι στενή ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης καθιστά κενό περιεχομένου το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα μπορεί να ευσταθεί.

Στην υπό κρίση υπόθεση, οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι δεν μπορούσε να εφαρμοστεί η διαγώνια σώρευση των επίμαχων εμπορευμάτων και, επομένως, υπάρχει σφάλμα στο περιεχόμενο του πιστοποιητικού καταγωγής EUR.1. Στην υπό κρίση διαφορά, η τελωνειακή αρχή εξέδωσε την απόφασή της χωρίς να εφαρμόσει τη διαδικασία του άρθρου 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης και χωρίς να ζητήσει από την τελωνειακή αρχή του Κοσόβου να εξετάσει την ακρίβεια του πιστοποιητικού καταγωγής.

Η διαδικασία του άρθρου 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης –που περιλαμβάνεται στον τίτλο VI– διεξάγεται στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας και μπορεί να εφαρμοστεί όταν η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής έχει εύλογες αμφιβολίες. Κατά το άρθρο 32, παράγραφος 3, του προσαρτήματος I της σύμβασης, τον έλεγχο διενεργεί η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής. Στην υπό κρίση υπόθεση, η τελωνειακή αρχή υποστήριξε ότι μπορεί να διαπιστωθεί πέραν πάσης εύλογης αμφιβολίας και με απόλυτη βεβαιότητα ότι συντρέχει παράβαση των διατάξεων της σύμβασης και ότι η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής δεν μπορούσε να πιστοποιήσει καταγωγή η οποία να δικαιολογεί προτιμησιακή μεταχείριση.

Κατά τη γνώμη του αιτούντος δικαστηρίου, δεν προκύπτει σαφώς από το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα αν, όταν εντοπίζει σφάλμα στο πιστοποιητικό καταγωγής, η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής μπορεί να κρίνει ότι το συγκεκριμένο πιστοποιητικό είναι ανακριβές, ακόμη και χωρίς να εφαρμόσει τη διαδικασία ελέγχου του πιστοποιητικού καταγωγής. Τούτο προϋποθέτει ότι, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 1, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα, πρέπει να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα μπορούσε ευλόγως να αντιληφθεί το σφάλμα. Εάν, όταν εντοπίζει σφάλμα στο πιστοποιητικό καταγωγής, η τελωνειακή αρχή υποχρεούται οπωσδήποτε να διενεργήσει τον έλεγχο του άρθρου 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης, σε περίπτωση που διαπιστώνει ότι το πιστοποιητικό καταγωγής είναι ανακριβές, πρέπει να θεωρηθεί, κατά το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα,

ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να αντιληφθεί το σφάλμα. Εάν η τελωνειακή αρχή υποχρεούται να διενεργήσει, πριν από την έκδοση της απόφασής της, τον έλεγχο του πιστοποιητικού καταγωγής έναντι της τελωνειακής αρχής της χώρας εξαγωγής, στην υπό κρίση υπόθεση τα πραγματικά περιστατικά που διαπίστωσε η τελωνειακή αρχή θα είναι ελλιπή.

Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν συνάδει με το άρθρο 119, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα εθνική πρακτική κατά την οποία, σε περίπτωση σφάλματος σε πιστοποιητικό καταγωγής χορηγηθέν από τις αρχές χώρας ή εδάφους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, η τελωνειακή αρχή του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής διαπιστώνει την ύπαρξη σφάλματος στο πιστοποιητικό καταγωγής χωρίς να εφαρμόσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 32 του προσαρτήματος I της σύμβασης διαδικασία.

[παραλειπόμενα] [ζητήματα εθνικού δικονομικού δικαίου]

Veszprém, 29 Απριλίου 2024.

[παραλειπόμενα] [υπογραφές]

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΝΙΩΝ